

PATVIRTINTA

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
direktorius 2021 m. rugsėjo 9 d. įsakymu
Nr. VV-124

**BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS
OLWEUS PROGRAMOS KOKYBĖS UŽTIKRINIMO SISTEMOS (OPKUS) VYKDYMO
PLANAS**

2021m. rugsėjis -2022 m. birželis

**I SKYRIUS
GIMNAZIJOS APRAŠYMAS**

Gimnazijos vizija: Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija – tai mokykla, kurioje šiuolaikiškai ugdomas sėkmingas ateities pilietis, pasirengęs XXI amžiaus iššūkiams.

Misija: Teikti kiekvienam vaikui kokybišką išsilavinimą sukuriant saugią, pagal galimybes modernią augimo ir ugdymo(si) aplinką, pagrįstą demokratinės gyvensenos, modernios vadybos ir lyderystės principais. Sudaryti optimalias sąlygas mokinių socialinių, kultūrinių, technologinių kompetencijų ugdymui, išugdyti tautinio sąmoningumo pagrindus. Garantuoti nuolatinį mokytojų kvalifikacijos tobulinimą..

2020 m. lapkričio 20 d. gimnazijoje vyko Olweus patyčių prevencijos programos nuotolinis auditas. Audito metu buvo pateiktos išvados, rekomendacijos:

1. Numatyti MSG susitikimų temas, atitinkančias Olweus programos standartą ir rekomendacijas; laikytis rekomenduojamos MSG susitikimų struktūros..
2. Klasių valandėlėms rinkti temas, atitinkančias Olweus programos standartą ir rekomendacijas. Laikytis periodiškumo: vesti klasių valandėles 2 k. per mėnesį.
3. Olweus apklausos rezultatus išanalizuoti MSG, pristatyti visų klasių mokiniams.
4. Skelbti informaciją apie OPPP vykdymą gimnazijos internetinėje svetainėje.
5. Peržiūrėti prieš patyčias nukreiptų procedūrų taikymą gimnazijoje.

Atsižvelgiant į auditorių rekomendacijas bei įžvalgas dėl Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos (OPKUS) vykdymo atnaujintos ir patvirtintos gimnazijos direktorės 2020 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. VV-137 OPKUS drausminimo kopėtėlės ir OLWEUS programos kokybės užtikrinimo sistemos (OPKUS) dokumentų formos. 2020–2021 m. m. įgyvendinant Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemą (OPKUS) sudarytas Patyčių prevencijos koordinacinis komitetas, sudarytos Mokymosi ir Supervizijų grupelės (MSG), išsiaiškintos pavojingos vietos gimnazijoje ir pagal tai pakoreguotas mokytojų budėjimas. Vyko 5 MSG susitikimai.

Vykdam Olweus prevencinę programą 2020 m. atlikta mokinių apklausa. 2021 m. kovo 18 d. OPKUS instruktorė Vilma Simėnienė MSG grupių vadovams pristatė Olweus patyčių tyrimo rezultatus, išvadas, pateikė rekomendacijas. MSG vadovai tyrimą pristatė grupių nariams, diskutavo, teikė išvadas, siūlymus. 2021 m. kovo- balandžio mėnesiais socialinė pedagogė D. Markutienė Olweus tyrimo rezultatus pristatė 3-10 klasių mokiniams.

2020 m. lapkričio mėn. Olweus patyčių tyrime dalyvavo 136 mokiniai iš jų 52 mergaitės ir 84 berniukai (3-10 klasių mokiniai).

Olweus patyčių tyrimo gauti duomenys: Gimnazijoje viso patiria patyčių 11,6 proc. Mokiniai, iš kurių buvo tyčiojami „2-3 kartus per mėnesį“ ar dažniau (numanomos patyčios) 3 kl. visai nėra patyčių, 4 kl.- 9proc., 5- 25 proc., 6 kl.- 30proc., 7 kl.-14 proc., 8 kl. -17 proc., 9 kl. -6,3 proc., 10 kl.-8,3 proc. mokinių. Vietos kuriose buvo tyčiojami: Daugiausia patyčios vyksta

klasėje be mokytojo 30,3 proc., sporto salėje 12,1 proc. Virtualios patyčios -50 proc. Mokykla patinka, 41 proc. mokinių. Į klausimą: Kaip Tu manai, kiek daug per paskutinius keletą mėnesių Tavo klasės auklėtojas(-a) padarė, kad sustabdytų patyčias? Atsakė 42 proc. kad labai daug, 25 proc. –daug, šiek tiek – 21 proc. ir 12 proc.-gana mažai. Apie patiriamas patyčias daugiausiai pasisako broliams, seserims-35 proc., mokyklai-15,4 proc., tėvams -15,5 proc., o likusieji niekam nesisako.

2019 metų rudens apklausoje dalyvavo 122 mokiniai iš jų 74 berniukai ir 48 mergaitės. 2019 m. rudenį patyčias gimnazijoje patyrė 8,7 proc. mokinių,

MSG susirinkimuose priimti nutarimai: stiprinti budėjimą, būtinai per mėnesį vesti 2 klasių valandėles susėdus ratu, į pokalbio temą integruoti patyčių problemas. Būtinai pildyti patyčių registracijos formas, pravesti korekcinis pokalbius ir pranešti tėvams. Nustatytos vietos, kuriose mokiniai dažniausiai patiria patyčias, nustatytos problemišiausios klasės – 6-os ir 7-os., išsiaiškintos naudojamos tarp mokinių sąvokos, sustiprintas ir pakoreguotas budėjimo grafikas.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI OLWEUS PROJEKTO VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Tikslas: Kokybiškai ir tikslingai taikyti Olweus patyčių prevencijos programos kokybės užtikrinimo sistemą gimnazijoje, ypač orientuojantis į mokinių baimės jausmo dėl galimų patyčių mažinimą, mokyklos darbuotojų teisingas nuostatas patyčių atžvilgiu bei konkrečių besityčiojančių mokinių išaiškinimą ir pagalbą mokiniams patyčių situacijose.

Uždaviniai:

- ypatingą dėmesį skirti 6 ir 7 klasėms, stebėti mokinių tarpusavio santykius, organizuoti grupines veiklas, skatinančias komandos formavimąsi,
- gimnazijos mokytojams, aptarnaujančiam personalui dalyvauti streso valdymo ir emocijų atpažinimo mokymuose,
- pildyti OPKUS prevencinės programos prieš patyčias dokumentus,
- stiprinti bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrą tarp mokytojų ir mokinių.

III SKYRIUS

OPKUS VEIKLŲ PLANAS

Planas parengtas 2021-2022 metams (laikotarpiui nuo 2021 m. rugsėjo mėn. iki 2022 m. birželio mėn.). Planas tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu ir įsigalioja nuo patvirtinimo datos. OPKUS vykdymo planas pristatomas visų gimnazijos darbuotojų susirinkime, visuotiniame mokinių tėvų susirinkime, saugomas direktoriaus įsakymų veiklos organizavimo klausimais byloje ir atskirame OPKUS dokumentų segtuve, skelbiamas gimnazijos internetiniame puslapyje <https://www.vabalninkomokykla.lt>.

UŽDUOČIŲ, ATSAKOMYBIŲ, LAIKO RIBŲ, DOKUMENTŲ IR PROCEDŪRŲ APRAŠAS

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Atsakingas asmuo	Dokumento pateikimo forma	Dokumento pateikimo laikas	Pastabos
1.	OPKUS plano rengimas, tvirtinimas	2021 m. rugsėjo mėn.	OPKUS projekto koordinatorius, direktorius	Planas	Rugsėjo mėn.	Per rugpjūčio mėnesį sudaromas ir patvirtinamas OPKUS planas.
2.	Darbuotojų susirinkimai 2 kartus per metus	2021 m. lapkritis, 2022 m. gegužė	Direktorius	C4 iš karto po susirinkimo C1 iki audito/palaikomojo susitikimo	Iš karto po susirinkimų	Aptarti visi OPKUS programos komponentai, pristatytas patyčių prevencijos priemonių įvertinimas. Susirinkimų protokolų kopijos pridedamo
3.	5 MSG susirinkimai.	2021 m. Rugsėjis 2021 m. Lapkritis 2022 m. Sausis 2022 m. Kovas 2022m. Gegužė	MSG lyderiai, Gimnazijos OPKUS projekto koordinatorius	R1 iš karto po susitikimo	Iš karto po susitikimo	Iš anksto MSG vadovams paskelbtos temos, aiškūs susirinkimų tikslai leis tikslingai išnaudoti laiką. Pokalbiai ir diskusijos padės klasių vadovams ir visiems darbuotojams suprasti visus programos komponentus, jų praktinį panaudojimą.
4.	Olweus klasių valandėlių vedimas. Naujai atvykusių mokinių supažindinimas su Olweus patyčių programos taisyklėmis.	Du kartus per mėnesį (esant poreikiui daugiau nei 2 kartus)	Klasių vadovai	Elektroninėje sistemoje „Mano dienyas“	Iš karto po klasės valandėlės	Klasių valandėlių grafikai pridedami
5.	Mokymai naujiems darbuotojams	Mokslo metų eigoje	Instruktorius, direktorius	R3 iš karto, pasibaigus mokymams	Iš karto pasibaigus mokymams	Mokymai vedami pagal individualų susitarimą

				C1 iki audito/palaikomojo susitikimo		
6.	Keturių patyčių prevencijos taisyklių aktyvus ir nuoseklus taikymas	Visus mokslo metus	Klasių vadovai	C2	Iš karto po susirinkimo	Dalykų mokytojai integruoja patyčių temas į dalykų mokymo programas. Klasių vadovai mokslo metų pradžioje primena mokiniams 4 prieš patyčias nukreiptas taisykles. Taisyklės nuolat prisimenamos, atvejai analizuojami klasių valandėlių metu vykstančiose diskusijose.
7.	Budėjimo mokykloje grafiko sudarymas ir koregavimas.	2021 m. rugsėjis, 2022 m. sausis	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	C1	Iki audito/palaikomojo susitikimo	Budėjimo grafikai pridedami
8.	Visi darbuotojai taiko keturias patyčių prevencijos taisykles.	Nuolat	Visa gimnazijos bendruomenė			Koridoriuose ir kiekvienoje klasėje kabo plakatai su patyčių prevencijos taisyklėmis, informacija gimnazijos interneto puslapyje, užtikrinta, kad kiekvienas darbuotojas taisykles žino, taiko ir primena jas vaikams.
9.	Anketinė mokinių apklausa Olweus klausimynas	2021 m. lapkritis	Koordinatorius			
10	Olweus rezultatų pristatymas Gimnazijos tarybos išplėstiniame posėdyje.			C1	Gavus anketinius rezultatus	Apklausoje rezultatai apžvelgiami mokyklos mokytojų tarybos posėdyje, klasių valandėlių metu, klasių tėvų susirinkimuose. Dalyviai supažindinti su tolimesne gimnazijos veikla patyčių prevencijos srityje.
11	Mokinių tarybos susirinkimai 2 kartus per metus.	2021m. gruodis	Mokytojas, koordinuojantis	R4 iš karto, pasibaigus	Iš karto pasibaigus	Mokinių taryba kalba apie tai, kas yra svarbu vaikams. Mokiniai

		2022 m. balandis	mokinių tarybos veiklą. Mokinių tarybos pirmininkas	susirinkimui	susirinkimui	įtraukti į demokratišką veiklą prieš patyčias ir asocialų elgesį.
12	Individualūs pokalbiai su mokiniais.	Visus mokslo metus	Klasių vadovai, OPKUS projekto koordinatorius	C2	Iškarto po pokalbio	Pastebėjus patyčių atvejus vyks individualūs pokalbiai su patiriančiu patyčias ir su skriaudėju bei stebėtojais. Mokiniam primintos 4 pagrindinės Olweus programos taisyklės, gimnazijos nuobaudų kopėtėlės. Koreguojamas netinkamas elgesys.
13	Tėvų (globėjų) informavimas apie patyčių prevencijos veiklą, OPKUS reikalavimus visuotiniuose tėvų susirinkimuose ir klasių susirinkimuose.	2 kartus per mokslo metus	Klasių vadovai	C2	Iš karto pasibaigus susirinkimui	Tėvams pateikta svarbi ir aktualiausia patyčių programos įgyvendinimo informacija. Klasėse pristatyta klasės vykdoma veikla prieš patyčias. Pateikti ne tik mokyklos planai, bet ir sužinoma tėvų nuomonė, įspūdžiai.
14	Visų darbuotojų supažindinimas su OPPP procedūromis (dokumentas Nr.P1)	Darbuotojų susi-rinkimų metu, MSG susitikimų metu	Direktorius, MSG vadovai	C4 R1	Iš karto po susirinkimų	Su darbuotojais aptariama tvarka, kaip reikia elgtis įtarus patyčias, jas pastebėjus, kokie galimi patyčių atvejai. Išanalizuojama, kaip vertėtų pradėti pokalbį su skriaudėju, patyčias patiriančiu asmeniu, stebėtoju, kokie tolimesni veiksmai įtarus rimtus nusižengimus.
15	Paprastų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas	Visus mokslo metus	Asmuo, pastebėjęs nukrypimą	A1	Kai nustatomas nukrypimas	Pildoma forma, kurioje surašomas nusižengimas.
16	Rimtų / sistemingų nukrypimų fiksavimas ir šalinimas.	Visus mokslo metus	Direktorius	A1/A2	Kai nustatomas nukrypimas	Pildoma forma, kurioje surašomas sistemingas rimtas nusižengimas.
17	Renginiai skirti patyčių prevencijai.	Per mokslo metus	Koordinatorius			Vykdoma prevencinė veikla, kurios metu mažinamas patyčių atvejų skaičius gimnazijoje. Mokiniai

						skatinami bendrauti ir bendradarbiauti, būti draugiškais, atlaidžiais, reaguoti į patyčių atvejus, tinkamai spręsti iškilusius konfliktus. Taip pat skatinamas mokinių ir mokytojų bendradarbiavimas, pasitikėjimo jausmas, kuriama saugi aplinka gimnazijoje.
--	--	--	--	--	--	--

Parengė Dalė Markutienė